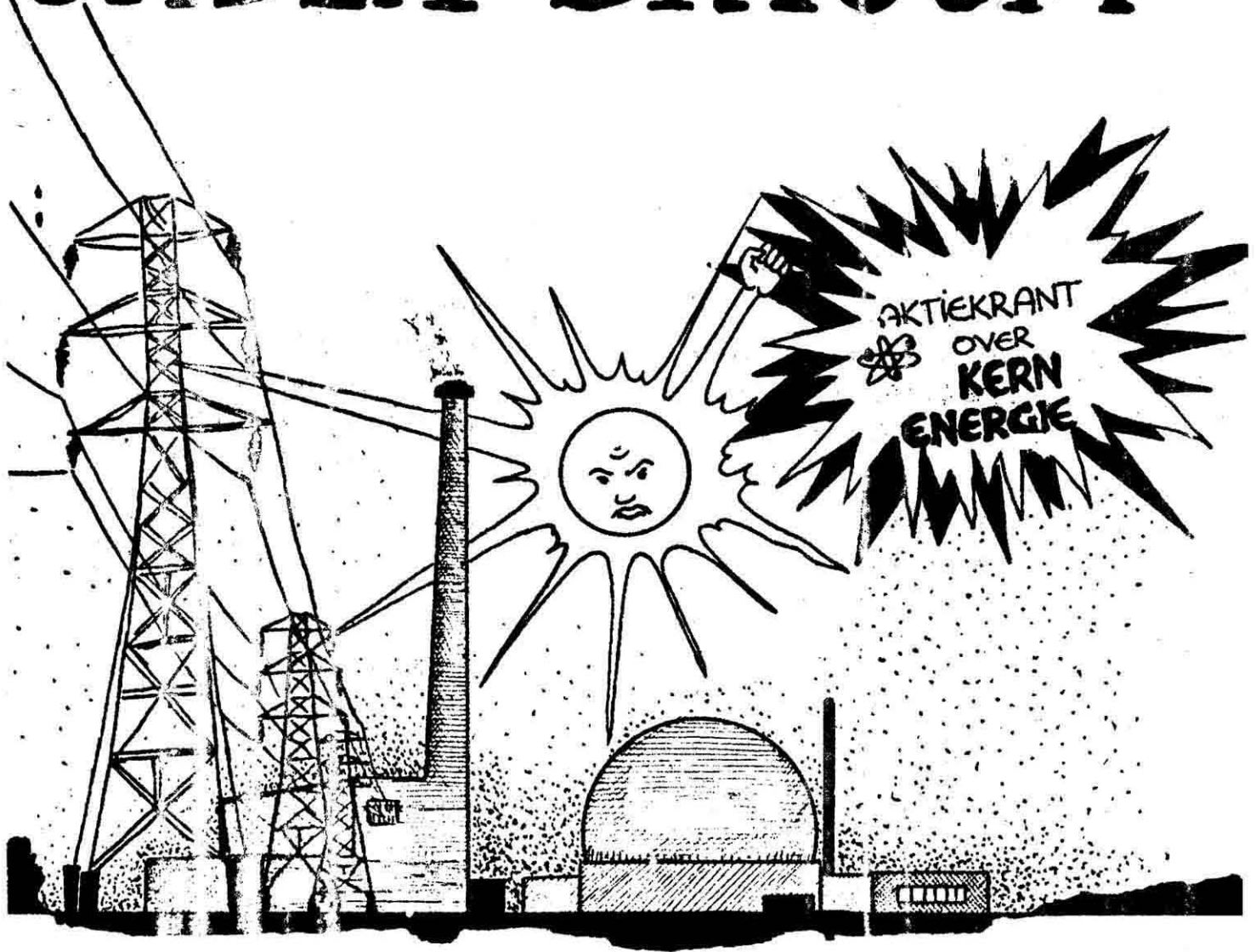

ONDER-STROOM

nummer 4 sept '77

INHOUD

- Redactioneel	Pagina	2
- 'Freundschaftshaus verboten'	"	3
- Ontwikke ineen in het Kalkarproces	"	4
- Protest an skologen	"	6
- De stroomgreep na 24 september	"	7
- Oproep	"	9
- Agenda	"	9

Collectie Stichting Laka

www.laka.org
Gedigitaliseerd 2012

REDAKTIONEEL

We zijn inmiddels na de onderstroom 3 special, de Stop Kalkar krant, waarvan er in Nijmegen zo'n 4000 verkocht zijn, toe aan nummer 4. Vanaf dit nummer verschijnt Onderstroom in een ander formaat. Dit vanwege de kosten.

Deze krant is om begrijpelijke redenen geschreven met veel informatie rond Kalkar. Er wordt een voorbeeld gegeven van de intimidatie van de politie van de anti-kernenergiebeweging in Duitsland. Er zijn artikelen over de gerechtelijke uitspraak in Kleef en over de activiteiten die de stroomgroep na de demonstratie op 24 september zal en moet ontplooiën. Hoewel dit nummer voor de demonstratie verschijnt, wordt er weinig feitelijke informatie gegeven over de stand van zaken met betrekking tot de organisatie van de demonstratie op de dag zelf. Dit komt omdat er weinig duidelijkheid is over het optreden van de politie en douane op 24 september.

We proberen alternatieven te ontwikkelen bij moeilijkheden zoals sluiting van de grens bij Beek door de Duitse autoriteiten, maar daarover zal pas op 24 september duidelijkheid zijn.

Daarom zullen richtlijnen op de dag zelf gegeven worden. Het is misschien wel belangrijk om de kranten in de week van de demonstratie kritisch te lezen.

Alle leden van de redactie zijn ervan overtuigd dat de demonstratie geweldloos zal verlopen, in ieder geval van de kant van de demonstranten.

Tot ziens in Kalkar!

Redactieleden: ruid hKkerink, manus van brakel, ries van de camp, henry cleef, gyusri fleuren, piet van der meyden, ton peeters, ~~geurd van~~ poppel, hilbrand rodgers, dick van sas, riex verhofstad, manus van de laar, willem pauli.

FREUNDSCHAFTSHAUS VERBOTEN

"Freundschaftshaus verboden"

of hoe de overheid in Duitsland de anti-kernenergiebeweging het leven zuur maakt.

Om de bevolking voor te lichten over wat kernenergie is en vooral wat de voordelen zijn, heeft de overheid in Kalkar een informatiecentrum ingericht. Kosten: 2 miljoen DM.

In feite is het een propagandamachine die de bevolking moet overtuigen van het gelijk van de industrie.

Om tegen deze kwalijke gang van zaken iets te doen heeft de Bürgerinitiative van Kleef en omstreken in een melkschuur van de langzamerhand legendarische boer Maas een informatiestand ingericht. Dze melkschuur is gelegen tegenover de bouwplaats van de kerncentrale.

Op 23 aug jl. kreeg boer Maas echter een schrijven van Herr Oberkreisdirektor, waarin stond dat de schuur binnen een week gesloten moest worden op grond van de volgende feiten:

- er is onvoldoende afwatering
- toiletten ontbreken
- het gebouwtje is te weinig toegankelijk (er leidt geen verharde weg naar toe)

en daardoor worden uw en onze gezondheid in gevaar gebracht".

indien deze schuur niet binnen een week gesloten is, moet een boete van 500DM betaald worden.

De gronden zijn erg gezocht. Men kan het schuurtje gemakkelijk met droge voeten bereiken, er is een toilet gepland en bovendien is er stromend water aanwezig. En welke boerderij is er nu op riolering aangesloten?

En levert de kerncentrale niet veel meer gevaar op voor de gezondheid? Tijdens het verbouwen van de melkschuur zijn er veel intimidaties van de kant van de politie geweest. Zo werden de aanwezigen konstant bespied door politie met verrekijkers, werden de kentekens van de auto's genoteerd en werden mensen bij het komen en gaan opgeschreven. Er zijn ook mensen aangehouden die mee moesten naar het buro, waar ze hun persoonsgegevens moesten invullen. Een van hen had vergeten om zijn beroep op te geven, wat prompt een boete van 50DM opleverde wegens het achterhouden van informatie.

De advocaten van boer Maas hebben geprobeerd om het Freundschaftshaus open te houden tot na de demonstratie op grond van het feit dat er geen direkt gevaar bestaat, maar dat is niet geaksepteed. Toch gaat de informatievoorziening door. Voor en achter de schuur zijn verharde gedeelten waarop nu informatiestandjes ingericht zijn (in de open lucht dus) en wordt de schuur gebruikt als opslagruimte. Ook het verder geschikt maken van de ruimte gaat door. Ook de plaatselijke bevolking wordt zwaar geïntimideerd. Zo wordt er 's nachts om half drie aangebeld door de politie die dan zegt dat het verboden is om zich op 24 sept met demonstranten in te laten. Zo drukt de Duitse industrie samen met de overheid door, niet goedschiks dan maar kwaadschiks want er staan veel D-marken op het spel.

KALKAR PROCES

Nog voor men met de werkzaamheden met de snelle kweekreaktor begon, was boer Maas, die naast het bouwterrein woont, al begonnen met een procedure in te stellen tegen de bouw van de centrale.

Maar hij verloor het proces: De rechter achtte niet bewezen, dat de snelle kweekreaktor een gevaar vormde voor de gezondheid van de mensen, die in de buurt van Kalkar wonen, en hij achtte niet bewezen dat de Rijn schade zou oplopen door radio-actieve stoffen die via het koelwater geloosd worden. Voorlopig ging boer Maas niet

in hoger beroep. Het vonnis leek zo onherroepelijk, dat een tweede zaak waarschijnlijk op hetzelfde zou uitlopen.

Pas in december '75 op een werkbijeenkomst in Eerbeek werd door Nederlandse en Duitse actiegroepen gezamenlijk besloten opnieuw een proces

in hoger beroep te voeren bij het gerechtshof in Münster.

Ditmaal besloot men het advocatenbureau De Witt in te schakelen, dat al een proces tegen de bouw van een kerncentrale in Wyhl won. Het bleek in eerste instantie moeilijk om wetenschappers en technici bereid te vinden, om te getuigen tegen de bouwmaatschappijen. Maar na een wereldwijde oproep waren er enkele Amerikanen die positief reageerden. Ze hadden zelf aan het snelle kweekreaktor programma gewerkt en vanwege de gevaren ontslag genomen.

Aanvankelijk lag het ook in de bedoeling, dat het proces, dat een grootse aanklacht moest worden, niet alleen tegen Kalkar, maar tegen elk snelle

kweekreaktor-programma.

Eind juli werd bekend, dat het proces vervroegd zou worden tot 18 augustus, en het zou ook slechts één dag duren. Het waarom hiervan werd spoedig duidelijk. De rechter liet doorschemeren, dat hij zich ernstig afvroeg, of hij wel volgens de wet een uitspraak mocht doen.

Dit probleem was tijdens het proces zelf het hoofdpunt van discussie. De tegenstanders beweerden, dat de manier, waarop de vergunning van Kalkar werd vrijgegeven, ongrondwettelijk was.

De advokaat De Witt wees erop, dat z'n vergunning niet door de minister van de deelstaat Nord-Rein Westfalen gegeven mocht worden, maar door het Duitse parlement.

De duitse overheid zag helemaal geen probleem en vond de procedure democraties genoeg.

Na een beraad van ongeveer een uur deed de rechter een uitspraak. Hij verklaarde, dat het verlenen van een vergunning voor Kalkar meer betekende dan het bouwen van een centrale. Immers met het in gebruik nemen van deze centrale, die meer plutonium kweekt, dan verbrandt, treedt Duitsland binnen in een plutonium-ekonomie. D.w.z.

Duitsland zal in de toekomst gaan beschikken over steeds meer plutonium, een stof, waarvan men gemakkelijk een atoombom kan maken. Op grond hiervan verklaarde de rechter, dat een beslissing die leidt tot een dergelijke situatie niet opgenomen mag worden door een minister van een deelstaat, maar door de Duitse Bundestag (de tweede kamer) moet worden. Hij verwees daarmee de zaak door naar het constitutionele Hof

in Karlsruhe, dit moet proberen de atoomwet aan te passen aan de grondwet.

In feite betekent dit dat de vergunning voor de bouw van Kalkar in strijd met de grondwet genomen is. Maar het zou 2 tot 5 jaar duren eer de atoomwet weer klopt met de grondwet. Wanneer het parlement dan uiteindelijk zou beslissen, is Kalkar al helemaal bedrijfsklaar. Het lijkt dan moeilijk om alsnog te besluiten om 'Kalkar' maar niet in gebruik te nemen, nadat hij al drie miljard heeft gekost. Enkele weken geleden echter heeft de minister van de deelstaat Nord-Rein Westfalen besloten de laatste deelvergunning voor de Kalkar-centrale te weigeren, zodat niet begonnen kan worden met de bouw van een koeltoren. Het zag ernaar uit, dat 'Kalkar' niet afgebouwd kon worden tot de zaak in het parlement kwam.

Toen dat besluit viel, waarmee de investeringen van 3 miljard alsnog verloren dreigen te raken, kwam ineens het constitutionele Hof in beroering: Het zal geen 2 tot 5 jaar duren voor de atoomwet veranderd is, zoals men aanvankelijk dacht, binnen een half jaar moet de zaak nu rond zijn.

De Duitse Staat wringt zich in allerlei bochten om de zaak voor elkaar te krijgen.

Aan de ene kant schroomt ze er niet voor terug om tegen de grondwet te handelen, als het haar uitkomt en aan de andere kant probeert ze mensen te vervolgen, die hier terecht tegen protesteren.

Begin volgend jaar zal er in het parlement besloten worden, of Kalkar afgebouwd mag worden. Het is zaak om daarom nu een zo groot mogelijke demonstratie te houden. Het belang van onze gezondheid en veiligheid gaan verder dan de belangen van de bouwmaatschappijen.

PROTEST VAN EKOLOGEN

Van 27-29 aug. is in Bergisch-Gladbach bij Keulen een internationale konferentie gehouden met als thema: "The Ecology Movement in Europe".

In de praktijk beperkte de konferentie zich vrijwel tot uitwisseling van ervaringen en de ontwikkeling van een anti-kernenergie strategie in Europa.

De konferentie sprak zich unaniem uit tegen atoomenergie én tegen atoomwapens.

Bij akklamatie is de volgende verklaring betreffende Kalkar aangenomen:

"Wij zijn van mening dat de Snelle Kweekreaktor in Kalkar een sleutelproject^{is} in het programma van de Europese Kernindustrie, waarvan het belang ver uitsteekt boven het belang van de direkt betrokken landen. Wij roepen op om in Europees verband de verhoging van de atoomdreiging vastberaden maar vreedzaam tegen te gaan.

Wij ondersteunen de demonstratie op 24 september in Kalkar"

Ondertekend door vertegenwoordigers van de actiegroepen en milieuorganisaties uit: Frankrijk, Bondsrep, Italië, België, Denemarken, Groot-Brittannië, Oostenrijk en Nederland. In Bergisch-Gladbach is verder gesproken over de oprichting van een Europees informatie- en coördinatiecentrum betreffende kernenergie, te financieren uit een gedeelte van de opbrengst van de Deense "lachende zon", uitgeroepen tot Europees anti kernenergiesymbool.

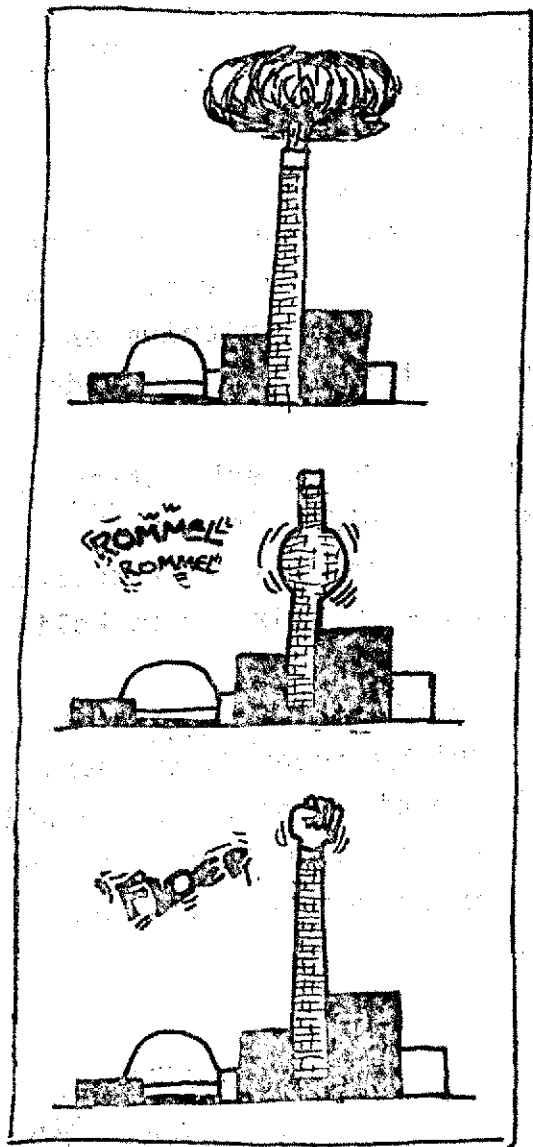
TOEKOMSTPLANNEN

Met de demonstratie van 24 september zal ons doel nog zeker niet bereikt zijn. De demonstratie zal een stap in de goede richting zijn. Er zullen nog meer mensen gaan twijfelen aan het nut en de veiligheid van met name de snelle kweekreaktor, en ook zal het een stevig drukmiddel zijn tegen de verantwoordelijke regeringen. Maar daarmee zijn we er nog niet. We zullen moeten doorgaan met onze acties om de beweging nog groter te maken. Eén demonstratie zal niet genoeg zijn om de internationale kernenergieplannen stop te zetten. We zullen nu al plannen moeten maken voor na de demonstratie en bij die toekomstplannen zullen we goed rekening moeten houden met het effect van de demonstratie.

Op de eerste plaats zullen we dus de demonstratie op z'n effect moeten beoordelen. We zullen dan een analyse moeten maken waarom de demonstratie gelopen is zoals hij dan gelopen is. We zullen een antwoord moeten vinden op de vraag, waarom de staat zo'n enorm repressie-apparaat inschakelt juist tegen kernenergie-tegenstanders. We zullen in oktober een avond organiseren waarin deze vraag centraal staat en waar aan de hand van de demonstratie naar een antwoord daarop gezocht wordt. .

We zullen moeten bekijken welke konsekventies er getrokken moeten worden voor acties tegen het Nederlandse kernenergiebeleid. Want nog steeds liggen de plannen gereed voor 3 kerncentrales in Nederland. Dat zal ons

volgend aktiepunt moeten zijn: informatie hierover geven en aktieplannen bediscussiëren. De komende demonstratie zal ook aanwijzingen geven over de te volgen strategie in de

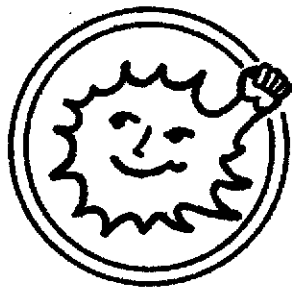

toekomst: wat voor soort acties kunnen we het beste voeren? Hoe kunnen we het principe van geweldloze actie gebruiken? Wat voor alternatieve aktiemogelijkheden bestaan er verder? Naast deze doelstellingen die we op korte termijn moeten verwezenlijken, blijft de Stroomgroep verder werken met het geven van informatie op avonden die buurtkomitees en andere organisaties houden over kernenergie.

Bovendien willen we in de toekomst ook zelf avonden gaan organiseren, die bepaalde aspecten van de kern-energie belichten. Deze avonden zijn bedoeld als scholing voor zowel mensen van de Stroomgroep als voor geïnteresseerden buiten de groep. We denken daarbij aan informatie- en discussie-avonden over:

- 1) veiligheidsaspecten van verschillende kerncentrales
- 2) het non-proliferatie-verdrag en wat daarvan terecht komt, m.a.w. de verspreiding van plutonium en de kernenergietechnologie over de wereld
- 3) de politieke consequenties voor een maatschappij, die voor het kern-energievoorziening van plutonium en van uraniumverrijking afhankelijk is
- 4) milieu-aspecten van kernenergie
- 5) alternatieve energiebronnen.

Deze vijf punten staan in een willekeurige volgorde en kunnen nog aangevuld worden met heel wat andere punten.

Om dit soort avonden goed te kunnen voorbereiden is het in ieder geval nodig dat we binnen de Stroomgroep een goed documentatiesysteem gaan opzetten.

Kort samengevat zijn onze toekomstige plannen:

stige plannen:

- Op korte termijn:

- 1) het uitgebreid bespreken van de consequenties van de demonstratie met een discussie-avond over de politieke gevolgen en over de repressie van de staat
- 2) het voorbereiden van acties tegen de plannen van 3 nieuwe kerncentrales in Nederland

- Op langere termijn:

- 3) het verspreiden van informatie over kernenergie en alles wat daarmee samenhangt
- 4) het organiseren van informatie- en discussie-avonden over bepaalde aspecten van kernenergie
- 5) het opzetten van een goed documentatiesysteem.

Het is duidelijk dat we voor al deze activiteiten flink wat mankracht nodig hebben en vragen daarom iedereen ook actief te worden in de SSK en aan deze zaken actief mee te werken.

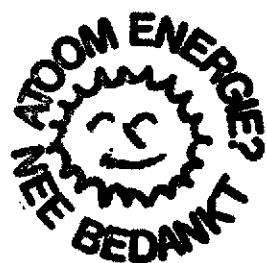
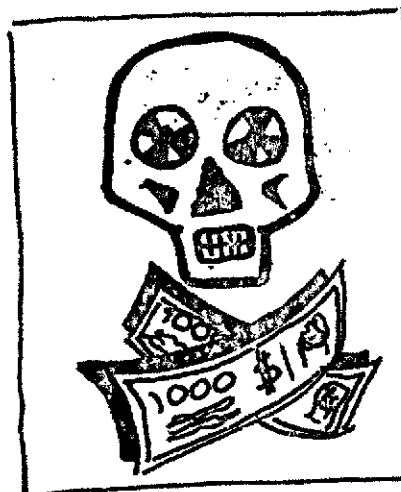
CRROEP OM JE TE ABONNEREN

We krijgen voor ons werk geen subsidie.

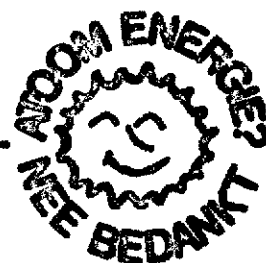
Het geld waarover we beschikken is afkomstig van giften van mensen, die ons werk steunen. Om onze activiteiten, zoals de komende demonstratie in Kalkar en de uitgave van dit blad, te kunnen voortzetten hebben we geld nodig. Je steunt ons door een abonnement op "Onderstroom" te nemen.

Als je vijf gulden (en lieft meer) overmaakt op gironummer 3767600 t.n.v. penningmeester S.S.K., Vondelstraat 6 te Nijmegen, dan steun je niet alleen ons werk, maar krijg je ook een jaar lang informatie (ongeveer om de drie weken) over atoomenergie en de strijd daartegen.

NEEM DUS EEN ABONNEMENT EN WORDT AKTIEF !!!

AGENDA :

- 24 sept. : Grote demonstratie tegen de snelle kweekreaktor in KALKAR.
- 29 sept. : Nabespreking van de demonstratie in het PMC centrum Graafseweg 30 Nijmegen . 20.00 uur.
- 1 okt. : Sluitingsdatum voor inschrijving voor de ASEV-hoorzittingen.
- 11 okt. : "onderstroom" 5 verschijnt.

